

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri De Dusburg, Ordinis Teutonici Sacerdotis, Chronicon
Prussiae**

Petrus <de Dusburg>

Francofurti ; Lipsiae ; Regiom. Pruss., 1679

Cap. IX. De Adventu Plurium Fratrum Domus Teutonicae & aedificatione
Castris Nessorviae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11850

delicias, & solitudinem ejus horrum Domini: gaudium & lætitia inveniuntur in ea, gratiarum actio, & vox laudis.

ANIMADVERSIO.

(a) Chronicon antiquum Germanico idiomate scriptum his rythmis ex Jerofchino desumptis comprehendit causam nominis hujus;

Er nante sie Vogelsang
Daruff sie namen des Orloys Anfang/
Mit wenig Wapenern frant
Und singen da viel Noten mang/
Nicht der Nachtigalen Klang
Sondern manchen Jammersang/
Als der Schwann singet
So ihn sein Sterben twinget.

Hennebergerus in *Chron. sive in Commentario ad Tabulam Geograph. Prussia*, in voce Diebatw / putat Vogelsang & Nessoviam castra, fuisse sibi è regione opposita, discriminante ea Vistulâ flumine: Sed, ut ex hoc, & proximo capite palam fit, utrumqve castrum ripæ amnis illius occidentali assidebat. Hodiè Vogelsang pagus est cis Vistulam, in Culmensi provincia; Abest à Thorunio duobus circiter miliaribus. De quo Hennebergerus.

CAP. IX.

De

Adventu Plurium Fratrum Domus

Teutonica & adificatione Castri (a)

Nessovia.

ADificato hoc castro Fr. Conradus prædictus, misit nuncios ad Reverendum virum & Religiosum Fratrem Hermannum de Saltza Magistrum generalem domus Teutonice, nuncians

H 2

cians

Jos. 1. 6.

cians omnia, quæ gesta fuerunt circa negotium sibi commissum, petensque humiliter & supplicans, ut plures fratres & armigeros mitteret ei, qui acquiescens precibus ipsius, misit ei fratrem Hermannum dictum Balke in Magistrum, dicens ad eum sicut Dominus ad Josue: Confortare & esto robustus, tu enim introduces filios Israel i. e. fratres tuos, in terram, quam pollicitus est eis Dominus & Deus erit tecum. Item Fratrem Theodoricum de Bernheim in Marschalcum, fratrem Conradum (b) de Tutele quondam Kamerarium (c) Beatæ Elisabeth, fratrem Henricum de Berge Thuringum, & fratrem Henricum de (d) Cutze de Villa Witekendorff, cum armigeris, & equis pluribus, in coadjutores dedit ei; qui cum venissent ad Castrum Vogel-sanck, edificaverunt Castrum Nesselviam in descensu Wisselæ. In quo Castro dum Fratres habitarent, Prutheni intraverunt Poloniam hostiliter, & dum viderent fratres in armis, sequentes eos admirati ultra modum undè essent, & ad quid venissent, quibus responsum fuit à quodam Polono, qui captus ab eis ducebatur, quod essent viri religiosi & strenui milites in armis de Almannia per Dominum Papam missi ad bellandum contra eos, quousque duram eorum cervicem & indomitam Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ subjugarent. Quo audito subridentes recesserunt.

ANIMADVERSIONES.

AD CAP. IX.

(a) Germanis Nesselw/Polonis Nieschowva, castrum ad Vistulam non procul à castro Vogelsang conditum. Hodicè, ut vult Hennebergerus, dicitur Diebau. Si accuratius rem determinare voluerimus, dicendum est, Diboviam hodie dici Podgurze. Nesselviam verò esse Diboviam conterminam, (uno namque milliari à Dibovia abest) appellarique Niesowka i. e. Nesselvia minor, ad differentiam Niesloviam majoris, quæ tribus à Thorunio milliariibus abest.

(b) In-

- (b) Intelæ habet Jerofchinus. Alii legunt Juæle.
- (c) S. Elisabetha Andreæ Hungariæ Regis filia, nata An. 1207. & non multò post adhuc in cunis Ludovico Landgr. Thuringiæ & Hassiæ (Hermanni Landgravii filio, & Conradi Landgr. Thuringiæ & Hass. Magistri Ordinis Teutonici fratri) desponsata, cui etiam postea nupsit. Obiit An. 1231. Relata in numerum Sanctorum An. 1235. à Gregorio IX. Pontifice Perusii in Conventu Fratrum Prædicatorum. Scripsit Conradus de Marpurg S. Elisabethæ vitam, quam edidit Leo Allatius *lib. I. c. 11. p. 269.* Fusius Elisabethæ historiam prosecutus est Dietericus Sacerdos Fr. Ord. Prædicatorum natione Thuringus, cujus initium fecit An. 1289. Habetur hæc Historia octo libris comprehensa adhuc MS. in Bibliotheca Electorali Regiomontana, quamvis eandem & Canisius *Tom. V. Antiqu. Lest.* ediderit. Scripsit etiam de S. Elisabetha Jacobus Montanus Spirensis apud Laur. Surium *Tom. VI. ad 4. Decembr. Conf.* & Historia Euphordiensis *Anonymi cujusdam à Pistorio editæ Cap. 47.*
- (d) Von Ziß/von Wittendorff derselbe hieß. habet Jerofchinus.

CAP. X.

De

*Fratre Hermanno Primo Magistro
terra Pruschiæ Ordinis Domûs Teu-
tonicæ.*

FRater Hermannus dictus (a) Balke Hospitalis S. Mariæ Domûs Teutonicorum Hierosolymitani Magister I. in terra Pruschiæ præfecit Annos XII. Hic etiam fuit primus Magister terræ Livoniæ, ubi cum præfuisset fermè VI. annis & utramque terram ad bonum statum deduxisset, & benè prosperatum fuisset bellum in manu sua, ut inferius apparebit, gravatus senio & labore, reversus fuit (b) in Almanniam, ibique mortuus & sepul-

H 3

tus.